

Mødet den 29de Januar 1903.

37¹ — 1900. Ifølge Meddelelse fra Marselisborgudvalget var der under 1ste November f. A. inden Ning Herreds Ret afsagt Dom i Sagen mod Gaardejer *Daniel Rasmussen* i Skaade (se Forhdl. 1900, S. 259). — Ved denne Dom er indstævnte dømt til under en daglig Mulkt af 5 Kr. til Aarhus Amtsfattigkasse i ryddelig Stand at aflevere den omprocederede Lod, Matr. Nr. 15 b i Skaade, efter nærmere i Dommen bestemte Grænser, der, med Undtagelse af den sydlige Grænse ere i Overensstemmelse med den nedlagte Paastand; endvidere er han dømt til at betale Kommunen Leje af Lodden med 15 Kr. aarlig fra 1ste Maj 1900 til Afleveringsdagen. Sagens Omkostninger ophæves.

Udvalget indstillede, at man akkviescerede ved den afsagte Dom samt imødekom Køberen, Slagter *Jens Andersen Jensens* Krav paa en Erstatning af 100 Kr. for Afsavn af den købte Lod i de 2½ Aar, i hvilke Sagen havde verseret.

Byraadet tiltraadte Indstillingen.

271 — 1901. Under 10de f. M. havde Stiftamtet tilskrevet Byraadet saaledes:

»Justitsministeriet har under 4de d. M. tilskrevet Amtet saaledes:

»Ved at tilbagesende de hosfølgende med det af Hr. Kammerherren under 8de f. M. hertil indsendte Andragende fra Aarhus Byraad modtagne Planer til et nyt Thing- og Arresthus i Aarhus, samt idet man vedlægger Extrakt-Afskrift af en over disse fra Overinspektøren for Fængselsvæsenet indhentet Erklæring, skal man til behagelig Efterretning og videre Bekendtgørelse meddele, at Justitsministeriet herved foreløbig meddeler Approbation paa disse Planer i deres Hovedtræk, idet man dog, under Henvisning til de af Overinspektøren gjorte Be-

mærkninger med Hensyn til det projekterede Arresthus, forventer, at Byraadet med Hensyn til Udarbejdelsen af Planernes Detailler vil føre nærmere Forhandling med Overinspektøren.«

Hvilket ved Tilbagesendelsen af de ommeldte Planer og idet den fornævnte Extrakt-Genpart vedlægges, tjenstlig meddeles til behagelig Efterretning og videre Foranstaltning med Tilføjende, at det af Ams-raadet om Sagen nedsatte Udvalg maatte ønske at overvære en af Konferencerne med Arkitekten, for at den endelige Plan for Indretningen af de for Ams-raadet bestemte Lokaler kan blive vedtagen.

Med Hensyn til, at Byraadet har udtalt, at det er villigt til i Tinghusets Stueetage at lade indrette Kontorer for Byfogden og Byskriveren i Aarhus samt et større brandfrit Rum til Opbevarelse af Skøde- og Panteregistrene, dog kun paa Betingelse af, at Byraadet erholder Sikkerhed for, at det gøres den Embedsmand, under hvem Tinglæsningsvæsenet og Førelsen af Panteregistrene henhører eller i Fremtiden kommer til at henhøre, til Pligt at benytte disse Lokaler og for dem at svare en aarlig Lejeafgift af 800 Kr., skal jeg derhos efter derom af Justitsministeriet i Skrivelse af 19de f. M. fremsat Begæring tjenstlig anmode Raadet om at indhente og tilstille Amtet en Erklæring over dette Forslag fra Byfogden i Aarhus samt derhos meddele Amtet Oplysninger om, hvor vidt Vederlag for Opvarmningen er indbefattet i det ovenmeldte Beløb, eller, hvis ikke, hvor stort et Beløb, der kan antages aarlig at ville medgaa til dette Øjemed.«

Overfængselsinspektørens Bemærkninger ere saalydende: .

»Arresthuset er projekteret betydeligt større, end der var Tale om under Forhandlingen med Overinspektionen den 2den Juli f. A., nemlig til 64 i Stedet for til 52 Arrestanter. Der kan af denne Grund blive

Spørgsmaal om en Forøgelse af Udenomslokalerne udover, hvad Overinspektionen har angivet i sin Fremstilling til Amtet af 24de Juli f. A., saaledes større Rum til Garderobe, 2 Receptions- og 2 Baderum i Stedet for 1. Der skønnes imidlertid i Arrestbygningen at kunne blive tilstrækkelig Plads til deslige Udvidelser, navnlig ved Hjælp af Kælderen

Hvad iøvrigt Anlægget angaar, haves der intet at erindre mod den til Bygning valgte Plads og den hele Situation, der er fri og luftig og ugenert af Omgivelserne. Ligeledes antages Bygningens ydre Form og de beregnede Rumforhold i det hele at være passende. Derimod kunde den indbyrdes Placering af Lokalerne, baade de til Arrestanter bestemte og Arrestforvarerbolig m. m. være bedre, og Planen trænger i saa Henseende til en indgaaende Revision. For at nævne et Par Hovedpunkter bør Arrestforvarerens Kontor ligge i selve Arresthuset, eller dog umiddelbart ved dette, og hans Sovekammer nærmere ved dette, Sygestuerne og Lægens Værelse ligeledes nærmere ved Fængslet, Fangegaardene omlægges saaledes, at det er umuligt at se fra den ene ind i den anden, Fællesarresterne lægges hen i den sydlige Ende, Trapperne lægges inde i selve den panoptiske Korridor, en Slags Isolering af de 2 Køn mulig tilvejebringes.

Angaaende en saadan Revision, ligesom ogsaa senere om Indretning af Detaillerne er Overinspektionen villig til Konference med Byraadet og Arkitekten.«

I Henhold hertil havde man udbedt sig en Erklæring fra Byfogden, der derefter under 17de f. M. havde tilstillet Byraadet følgende Skrivelse:

»I Anledning af det ærede Byraads Skrivelse af 13de ds., i hvilken efter Stiftamtets Begæring min Erklæring udbedes om Byraadets Forslag om at indrette Kontorer til Byfogden og Byskriveren i Aarhus i den projekterede Bygning til Ting- og Arresthus, skal jeg

næst at henvise til min Skrivelse af 15de Juni f. A. til det ærede Byraad, ikke undlade at bemærke, at jeg vedblivende finder det særdeles formaalstjenligt, at Byfoged- og Byskriverembedet faar Kontorer i Tinghuset, og at det forekommer mig, forudsat at Kontorerne faar en for deres Benyttelse tilfredsstillende Indretning, Udstyrelse og Beliggenhed, ikke der kan være noget til Hinder for, at det gøres Embedsmanden til Pligt at benytte disse Lokaler mod at betale den Leje, som er fastsat ved Kontorholdsloven. For Øjeblikket er der til Lokaler, disses Belysning, Opvarmning og Rengøring bevilget 1200 Kr., og vilde det formentlig være heldigt, at Forholdet til Kommunen omfattede som nævnt ogsaa Lokalernes Belysning, Opvarmning og Rengøring.«

Efter at der fra Stadsingeniøren var indhentet Oplysning om, at Opvarmningen af de projekterede Kontorlokaler efter en Beregning paa Grundlag af de ved sidste Licitation opgivne Kulpriser vilde medføre en Udgift af ca. 205 Kr. aarlig, vedtog Byraadet at tilbyde at levere Byfogden Kontorlokaler med Opvarmning og Rengøring for 1200 Kr. aarlig, hvorimod Belysningen maatte betales af Embedsmanden selv. Overensstemmende hermed blev der tilskrevet Amtet den 31te d. M.

(Se Mødet den 26de Februar.)

19⁶ — 1902. En fra Amtet til Erklæring modtaget Opgørelse over *Delinkvent- m. fl. Omkostninger*, udredede ved Horsens Købstads Kæmnerkasse i 1901, vedtog man efter Indstilling af vedkommende Udvalg at tilbagesende med Bemærkning om, at man ikke havde fundet noget mod samme at erindre.

259 — 1902. Efter Indstilling af Brolægningsudvalget blev Arbejdet ved Lægning af den vestlige Del af *Kloaken i Trøjborgvej* overdraget Entreprenørerne *L. Olsen & Larsen*, København, for 23,750 Kr.

(Se Mødet den 11te Juli 1902, Side 183.)

449 — 1902. Ved en Vurderingsforretning, der paa sædvanlig Maade er afholdt af uvildige, af Retten dertil udmeldte Mænd, er den Kommunen tilkommende Erstatning for Militæretatens Benyttelse i 1902 af *Eksercerpladserne* paa Galgebakken og ved Skejby Led bestemt ligesom forrige Aar til 155 Kr. pr. Td. Land af den først nævnte og 62 Kr. pr. Td. Land af den sidst nævnte Plads, hvilken Vurdering Byraadet besluttede at godkende for Kommunens Vedkommende, saafremt Indenrigsministeriet ogsaa vilde akkviescere ved samme.

Det tilføjes, at Ministeriet i Skrivelse til Amtet af 12te Februar, kommuniceret Byraadet under 14de s. M. har approberet de nævnte Erstatningsbeløb.

458 — 1902. Efter derom foreliggende, af Brandinspektøren og Brandkommissionen anbefalet, Andragende tillodes det Assistenten hos Bygningsinspektøren at søge Ansættelse i Brandkorpset som ulønnet *Brandmester* paa Betingelse af, at han aldrig fungerer som saadan om Dagen, da hans Virksomhed hos Bygningsinspektøren saa optager hans Tid.

468 — 1902. I Anledning af en Forespørgsel fra Ejerne af en Ejendom paa Hjørnet af Fiskergade og Fiskergyde, Matr.-Nr. 203, om de ved en eventuel Ombygning af Ejendommen vilde faa Erstatning for et Areal af ca. 150 □-Alen, som de vilde komme til at afgive til *Gadeudvidelse* efter de af Byraadet approberede Gadelinier for de to nævnte Gader, vedtog Byraadet efter Forslag af Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse at svare, at der ifølge Bygningsvedtægtens § 4 ikke vil tilkomme Andragerne nogen Godtgørelse for det eventuelt afstaaede Areal, under Hensyn til Beskaffenheden af det paa Ejendommen paatænkte Byggeforetagende.

488 — 1902. Fra det i Mødet den 29de December f. A. nedsatte Udvalg angaaende en eventuel Flytning af *Katedralskolen* forelaa følgende Indstilling:

»Det af Byraadet nedsatte Udvalg angaaende Katedralskolen foreslaar, at Byraadet, foranlediget af det af Folketingets Finansudvalg tagne Forbehold med Hensyn til Opførelsen af en ny Skolebygning paa Skolens nuværende Grund, foretager en Henvendelse til Kultusministeren, gaaende ud paa, at Kommunen tilbyder at erhverve Katedralskolens Grund med Bygninger for 25 Kr. pr. □-Alen imod at paavise en anden Grund, der af Statskassen skulde betales med den gangbare Pris, til Opførelse af en ny Skole. Udvalget henleder Opmærksomheden paa 2 Grunde, *enten* den paa vedlagte Plan 2 angivne Grund ved Ny Munkegade (tildels det nuværende Epidemihospitals Grund), der anslaas til en Værdi af 4 Kr. pr. □-Alen, *eller* den paa Plan 3 angivne Grund ved Hans Brogesgade, der anslaas til en Værdi af 8 Kr. pr. □-Alen. Grundenes Størrelse er henholdsvis 18,660 □-Alen (mulig 20,000 □-Alen) og 14,700 □-Alen.

Den nuværende Skolegrund er 6,740 □-Alen (indbefattet Rektorboligen). Heraf skulde Kommunen overtage de til Skolegydes Udvidelse bestemte 1140 □-Alen for det Vederlag 80,000 Kr., som Kommunen skulde udrede som Bidrag til en ny Skolebygningens Opførelse. Der bliver altsaa til Rest 5600 □-Alen, som Kommunen tilbyder at købe for 25 Kr. pr. □-Alen eller 140,000 Kr. Heri skulde afgaa den Betaling, som Statskassen skulde give for en af Kommunens Grunde, hvad der for Grunden i Ny Munkegade efter foranævnte Angivelse af Grundens Størrelse vilde blive 74,640 Kr. Mulig kan Grundens Størrelse forøges til ca. 20,000 □-Alen ved at lade den af Stadsingeniøren antydede Plantning bortfalde, og i saa Fald vilde Statskassen have at betale 80,000 Kr. For Grunden i Hans Brogesgade vilde Betalingen blive 117,600 Kr.

Til en ny Skoles Opførelse paa en af de nævnte Grunde vilde Statskassen have til Raadighed: paa Grunden ved Ny Munkegade 65,360 Kr. (mulig kun

60,000 Kr.) + 80,000 af Kommunen + 80,000 Kr. af Statskassen eller i alt 225,360 Kr. (mulig kun 220,000 Kr.) paa Grunden ved Hans Brogesgade 22,400 Kr. + 80,000 Kr. + 80,000 Kr., eller i alt 182,400 Kr.

Ved en eventuel Forhandling med Ministeren maatte Byraadet formentlig gøre Krav paa, at det Beløb, som Kommunen skulde betale for Katedralskolens Grund, først erlægges, naar Grunden stilles til Kommunens Disposition.

Indenrigsministeriets Sanktion maatte forbeholdes.

En af Stadsingeniøren affattet Plan om Erhvervelse af Rektorboligen med Grund til Gadeanlæg, imod at anvise Byggeplads for en ny Rektorbolig ved Nedlæggelse af Skolebakken, vedlægges.«

Idet Byraadet tiltraadte Indstillingen, anmodede man *Formanden og Joh. Pedersen* om at søge at opnaa en personlig Forhandling med Kultusministeren og Folketingets Finansudvalg om en Ordning af Sagen paa Grundlag heraf, og i Henhold hertil blev der tilskrevet Ministeren og Finansudvalget saaledes, som det fremgaar af følgende Skrivelse til sidstnævnte af 31te d. M.:

»I Anledning af det ærede Finansudvalgs Bemærkning til det forelagte Finanslovforslags § 21, Særlige Fonds V Post 16 undlader Byraadet ikke at meddele, at man G. D. har tilskrevet Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet saaledes:

»I Anledning af, at Finansudvalget til § 21, Særlige Fonds V Post 16 i Finanslovforslaget for Finansaaaret 1903—04 om Bidrag til Ombygning af Katedralskolen her i Byen, har gjort Bemærkning om, at en saadan Ombygning ikke kunde anses for heldig paa Katedralskolens nuværende Grund, ligesom af Udtalelsen under Forhandlingerne om, at det ventedes, at der kunde komme en Forhandling om dette Spørgsmaal i Stand med Byraadet inden Finanslovforslagets 3die Behandling, har Byraadet,

skønt man var tilfreds med den med Kultusministeriet aftalte Ordning, taget Spørgsmaalet under Overvejelse.

Man har herved bestemt sig til, for at imødekomme den fra Finansudvalget fremkomne Tanke, at tilbyde foruden som tidligere aftalt at erhverve det til Skolegydes Udvidelse foreslaaede Areal, der efter en nu foretagen Opmaaling udgør ca. 1140 □-Alen, og for hvilket man vilde komme til at betale 80,000 Kr., at købe Resten af Skolens (med Rektorboligens) Grund med Bygninger eller ca. 5600 □-Alen for 25 Kr. pr. □-Alen, imod at Statskassen af Kommunen køber en anden Grund til Opførelse af en ny Skole. Man kan i saa Henseende henvende Opmærksomheden paa 2 Grunde, *enten* den paa vedlagte Plan 2 angivne Grund ved Ny Munkegade (af hvilken dog en Del er bebygget med et Epidemihospital, der vil blive fjernet i Løbet af 2 Aar), hvilken Grund Byraadet vil afhænde til 4 Kr. pr. □-Alen, *eller* den paa vedlagte Plan 3 angivne Grund ved Hans Brogesgade, der anslaaes til en Værdi af 8 Kr. pr. □-Alen. Den førstnævnte har en Størrelse af 18660 □-Alen og kan udvides til ca. 20,000 □-Alen, den sidstnævnte af 14,700 □-Alen.

Det finansielle Resultat stiller sig herefter saaledes, at Kommunen for 5600 □-Alen à 25 Kr. betaler 140,000 Kr., Statskassen for Grunden i Ny Munkegade betaler efter Grundens Størrelse henholdsvis 74,640 Kr. eller 80,000 Kr.

Til Rest bliver altsaa henholdsvis 65,360 Kr. eller 60,000 Kr. Naar dertil kommer Statskassens Bidrag til en ny Skole 80,000 Kr. og Kommunens 80,000 Kr., bliver til Raadighed for Kultusministeriet til en ny Skoles Opførelse henholdsvis 225,360 Kr. eller 220,000 Kr.

Hvad angaar Grunden ved Hans Brogesgade,

for hvilken Betalingen vilde blive 117,600 Kr., vilde der til Skolens Opførelse være disponibelt 182,400 Kr.

Med Hensyn til det Beløb, som Kommunen vilde komme til at udrede for Katedralskolens Grund med Fradrag af Betalingen for Kommunens Grund, gaar man ud fra, at det først vilde blive at erlægge, naar Grunden stilles til Raadighed for Kommunen.

Byraadet maa sluttelig bemærke, at Indenrigsministeriets Sanktion til de eventuelle Transaktioner for Kommunens Vedkommende er nødvendig.«

Det tilføjes, at Delegerede fra Byraadet vil tillade sig i Begyndelsen af næste Uge at søge en Forhandling med det ærede Finansudvalg om dette Spørgsmaal.«

I Mødet den 12te Februar gav Formanden Meddelelse om Resultatet af Forhandlingen med Ministeren og Finansudvalget, der begge havde lovet at tage Sagen under villig Overvejelse og søge at faa en Ordning paa Finansloven for 1903—04.

(Se Mødet den 26de Marts.)

25 — 1903. Et Andragende fra Ejeren af Ejendommen Østboulevarden Nr. 7 om Bidrag til Rejsning af et *vættet Plankeværk* mellem hans og Kommunens Ejendom vedtog man ikke at bevilge, da det af Brolægningsudvalget var oplyst, at Beskadigelsen udelukkende skyldtes Stormen den 25de d. M. og ikke, som af Andrageren hævdede, uheldige Vandløbsforhold paa den Kommunen tilhørende Nabogrund, og Kommunen tilmed ifølge den med Andrageren i sin Tid oprettede Købekontrakt var fritaget for enhver Andel i Hegnsudgifter.

43 — 1903. Fra Bestyrelserne for de *fri Fattigkasser* var modtaget et Regnskab over Kassernes Udgifter til ubemidlede Tuberkelpatienters Sanatorieophold, over hvilket

Regnskab det overdroges Decisionsudvalget at afgive Erklæring.

Denne forelaa i Mødet den 12te Februar, og i Henhold til denne blev Regnskabet tilbagesendt Fattigkasserne med Bemærkning om, at Byraadet ikke havde fundet noget mod Regnskabet at erindre.

47 — 1903. Efter Indstilling af Vandværksudvalget vedtog man i Henhold til afholdt Licitation over *Vandmesterarbejder* for Vandværket i 1903 at overdrage disse til Vand- og Gasmester *S. C. Sørensen & Co.* som den lavest bydende i Forening med *H. Svantemann* som næst lavest bydende, saafremt han vil underkaste sig de af *S. C. Sørensen & Co.* tilbudte Enhedspriser.

48 — 1903. Byraadet tiltraadte en fra Marselisborgudvalget foreliggende Indstilling om Opgørelse med Forpagter *Skov* angaaende *Forpagtningsafgiften af Marselisborg Hovedgaard* for Aaret fra 1ste Maj 1901 til 30te April 1902, hvorefter der i Afgiften: 16,378 Kr. 08 Øre skulde tilkomme Forpagteren Afslag for Afgivelse af Jord til Hammelbanen, Godsbanegaarden i Mølleengen, Gadeanlæg m. m. i alt: 2037 Kr.

Mødet den 12te Februar 1903.

271 — 1901. Fra Udvalget for Opførelsen af det *ny Ting- og Arresthus* forelaa følgende Indstilling:

»Under en forleden afholdt Forhandling med en af de Arkitekter, som skulle overtage Udførelsen af Ting- og Arresthuset, have disse anmodet om, at deres Honorar, som bestemmes efter de sædvanlige Regler, maa udbetales dem med 2000 Kr. straks og senere, naar Udførelsen af Arbejdstegningen paabegyndes, med 2000 Kr. hvert Kvartal.